

MALE NOVICE.

Izbajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Mesto Maribor — mesto Jugoslavije.

Maribor ima slovenskega župana.

Danes, ob 11. uri predpoldne so morali nemški mogotci v Mariboru oddati mestni magistrat v slovenske roke. Vlada je namreč razpustila mariborski mestni svet in zastop — ker se je leta izjavil za Nemško Avstrijo — in je imenovala Slovenca dr. Pfeiferja za gerenta (župana). Novi župan je sin bivšega slovenskega državnega poslanca Viljema Pfeifer v Krškem ob Savi. — Z današnjim dnem izginejo z magistrata ne samo župan dr. Schmiderer, ampak tudi njegovi pomagači: dr. Orosel, dr. Mraclagg, dr. Schinner, dr. Valentin, dr. Url in vsi drugi, ki so posebno tekom vojske na turški način paševali z ubogim ljudstvom. Na njih mesta pridejo slovenski možje. V mestni svet bo prišlo 10 novih mož in sicer: 5 Slovencev, 2 socialna demokrata (od teh 1 Slovenec), 3 Nemci. Odslej bo z mestne hiše ob svečanostnih prilikah plapolala jugoslovanska trobojnica. Dan 2. januarja 1919 bo zapisan v zgodovino Maribora kot zgodovinski dan prve vrste. Mesto Maribor, kojega zgodovinski početki so slovenski, je po dolgem, predolgem času nemškutarskega robstva srečno oteto tujih spon in verig. Pozdravljen torej slovenski Maribor! Pozdravljen slovenski župan mariborski!

Prebivalstvo mesta Maribor!

Narodna vlada SHS v Ljubljani je razpustila občinski svet mesta Maribor, ker se ni podvrigel ukrepom odnosno avtoriteti države SHS in je Narodna vlada SHS mene imenovala vladnim komisarjem z nalogo, da začasno prevzamem in vodim posle mariborskega občinskega zastopa.

Prevzel sem danes vodstvo mestnega magistrata v Mariboru. O tem obveščam prebivalstvo mesta Maribor s pristavkom, da bom po najboljši moči skušal za lastiti željam in potrebam prebivalstva in se tudi nadejam, da mi bo prebivalstvo brez razlike na stranke in narodnost v svojem

lastnem interesu pomagalo in zaupa'lo in elemente ki bi skušali ovirati redno poslovanje, zavračalo Maribor, dne 2. januarja 1919.

Vladni komisar:
Dr. Pfeifer s. r.

Položaj na Koroškem.

Velikovec, 2. jan.

Položaj vedno ugodnejši. Nemci potisnjeni v Labodski dolini nazaj. Nevarnost za Dravsko dolino odstranjena. Pričakujemo veselih poročil.

V Prekmurju.

Ratna 6. dec.

Nasi se bližajo Gornjemu Prekmurju (Goričanskemu) Odpor neznaten. Ljudstvo ratosno sprejema jugoslovanske čete. V zasedenih krajih primanjkuje uradnikov, ker so Ogri zbežali.

Razne novice.

Mariborski okrajni zastop je Narodna vlada razpustila. Za načelnika je namesto dr. Schmidererja imenovan dr. Jos. Leskovar, za njegovega namestnika pa Feliks Robč iz Limbuša. V svetovalstvo bodo izbrani slovenski župani.

Na magistratu so odpuščeni ti-le vodje: dr. Jožef Schinner, dr. Ralf Valentin, dr. Emil Url, Viktor Hötschl in Franc Stridinger.

Mariborski talci. Danes opoldne bodo Oroslovo partijo nadomestili ti-le talci: Dr. Jurič, dr. Fric Scherbaum in vinotržec Schullin. Jutri pridejo na vrsto: Julij Pfrimer, major pl. Krammer in trgovec Worche.

Slovenjebistriški okrajni zastop razpuščen. Slovenjebistriški okrajni zastop je razpuščen. Za gerenta okrajnega zastopa je imenovan g. Peter Novak.

Slovenjebistriški mestni zastop razpuščen. Slovenjebistriški nemškutarski občinski zastop je razpuščen. Za upravitelja oziroma gerenta mestne občine je imenovan notar Kolenc.

Imenovanje. Č. g. Mihael Umek, bivši vojni kurat v Mariboru, je nastopil 1. januarja službo škofijskega tajnika.

Voditelje slovenjegraške nemškutarije — 12 oseb — so včeraj vojaki prignali v Maribor, kjer bodo

v leči premišljevali o svojih ponesrečenih hudo bijah. Pripravljali so upor (puč) proti Slovincem. — Zaprli so tudi več nemškutarskih velikašev v Sp. Dravogradu, med njimi znanega Domaingo, in v Guštanju.

Mahnert v preiskovalnem zaporu. Po Mariboru se je raznesla vest, da je sodišče pastirja Mahnerta izpustilo iz zapora. Informirali smo se na meročajnem mestu in smo izvedeli, da so te vesti samo pobožna želja mariborskih odpadnikov. Mahnert ostane zaprt. Proti njemu se je nabralo toliko obtožilne snovi, da pride gotovo pred senat okrožnega sodišča. Policija je dobila v roke izvorni rokopis njegovih hujskajočih govorov v zadnjem času in še več drugega gradiva.

Iz Gradca so prišli včeraj prositi generalu Maistru za mariborske talce gg. Resel, Kaan in drugi. Njih posredovanje ni imelo uspeha. Morali so oditi praznih rok nazaj v Gradec. Odredba glede talcev ostane v veljavi.

Nesramne dopise iz Maribora prinaša krščansko socialni »Grazer Volksblatt«. Tako n. pr. v včerajšnji številki v dopisu »Strenges Manneszucht beim jugoslawischen Militä« sramoti našo jugoslovansko armado in med vrstami tudi generala Maistra. V sebotni večerni številki poroča o aretaciji pastirja Mahnerta ter dostavlja, da je to »najnovejše jugoslovansko nasilje vzbudilo v Mariboru veliko razburjenje«. Mi o kakem razburjenju nismo v celem Mariboru prav nič opazili. Značilno pa je, da se glasilo graškega škofa zavzema za največjega propagatorja ideje »Proč od Rima«. Pristojne činitelje opozarjamo na »Volksblattovo« pisarjenje. Ali se ne bi moglo znanemu Prangnerju, ki je l. 1914 pisal v »Grazer Volksblatt« nesramno hujskajoče dopise zoper Slovence in se še tudi zdaj ni odpovedal svojim hujskaškim navadam, ustaviti delo?

Odpuščeni nemški uradniki. V Mariboru so bil odpuščeni iz službe sledeči nemški državni in deželni uradniki: Višji finančni svetnik A. Kotschan, čegar pradedje prav gotovo niso v Tevtoburških gozdovih hodili na medvedji lov), dr. Stadler, finančni tajnik dr. Richter-Trummer, dr. Rudolf Kavallar, finančna komisarja dr. Sekanina, dr. Eller in finančni praktikant dr. Groß ter finančni pristav Coretti. Nadalje je odstavljen ravnatelj mariborskega gospodarsko kemičnega preizkuševališča dr. Cahariades in adjunkt istega zavoda A. Czak. Za ravnatelja tega zavoda je imenovan Henrik Mohorčič. Finančni tajniki na Dunaju dr. Brence, A. Koser in dr. Valjavec so pa imenovani za finančne tajnike v Mariboru.

Spakedrani napisi. Namesto dosedanjih izključno nemških napisov nad trgovinami trgovcev in obrtnikov se polagoma prikazujejo napisi v tako spakedrani slovenščini, da so nerazumljivi in vzbujajo smeh. kot n. pr.: »Tergovina s zmešanim blagom«, itd. Torej napise v pravilni slovenščini!

»Kavarna Prešeren« Lastnik kavarne »Hummel« na Tegetthoffovi cesti je prekrstil svojo kavarno v kavarno Prešeren. Naročil je tudi vse slovenske liste.

Mnogi mariborski gostilničarji in kavarnarji še do danes nimajo naročenih naših slovenskih listov,

dasiravno živijo skoro samo od slovenskih gostov. Čudimo se potrpežljivosti naših ljudi, da s takimi ljudmi ne obračunajo, kakor je treba. Slovenski značaj Maribora se bo kazal tudi s tem, če bodo povsod na razpolago pred vsem mariborski slovenski listi.

Graški nemški listi pišejo vsak dan bolj nesramno o Jugoslovanih. To je v popolnem protislovju z besedami glavarja dr. Kaana, ki jih je včeraj izgovoril v Mariboru: Po dolgem trudu se nam je posrečilo doseči pri graških listih, da ne pišejo več »hujskajoče«. — Pisarjenje graških listov kaže, da Nemeč ne drži besede in tudi rima nobene politične dostojnosti.

Centralni jugoslovanski parlament. Kakor se poroča iz Beograda, se bo prav kmalu sestavil osrednji parlament za celo državo SHS. Srbska narodna skupščina bo iz svoje srede izbrala 83 poslancev za delegate državnega veča, poleg tega še bo v državnem veču 24 delegatov za Staro Srbijo in Macedonijo, kateri bodo izbrani iz one skupščine, ki je leta 1911 bila zbrana v Skoplju. Črnagora bo zastopana s 14 delegati iz poslednje velike narodne skupščine. Ostali kraji (Bosna, Hercegovina, Dalmacija, srbska vojvodina, Hrvatska, Slovenija) bodo poslali zastopnike iz Narodnih svetov pri nerno moči poedinih strank.

Srbska skupščina za ujedinjenje. Dne 28. decembra se je otvorila seja srbske narodne skupščine. Govorila sta ministrski predsednik Protić in podpredsednik skupščine Luba Jovanović, ki sta proslavljala junaške čine srbske armade in izjavljala veliko veselje srbskega naroda nad ujedinjenjem Slovencev, Hrvatov in Srbov v jedinstveno kraljevino. Govora sta bila sprejeta z velikim navdušenjem. Podpredsednik ja zaključil sejo z vsklikom: »Naj večno živi v časti in slavi med svobodnimi narod narodi Srbov, Hrvatov in Slovencev!«

Naša valuta. Minister za finance je imenoval dr. Jankoviča, dr. Markoviča in dr. Brezigarja za člane komisije, ki ima nalogo, da uredi jugoslovansko valuto. Komisija odpotuje na Dunaj, v Budimpešto in Prago, da se posvetuje s tamošnjimi vladami glede važnih finančnih vprašanj.

V Ljubljani se je včeraj vršil velik ljudski shod, na katerem so ljudske množice glasno in odločno protestirale proti nasilnemu nemškemu napadu na koroški del Jugoslavije. Govorila sta koroška rodoljuba Fr. Smodej in dr. Müller.

Vse nemške ladje v turških pristaniščih zaplenjene. General Amette, francoski komisar v Carigradu, je izdal v imenu entente povelje, ki določa, da so zaplenjene vse nemške ladje, ki se nabajajo v raznih turških pristaniščih. Vrednost zaplenjenih ladij znaša več sto milijonov mark.

Osemurni delavni čas. V seji Narodne vlade v Ljubljani, dne 30. decembra je bil sprejet sklep, da se uvede osemurni delavni čas za delavce v rudnikih in veleindustriji. Zakon stopi v veljavo s 1. januarjem 1919.

Novi slovenski zdravnik dr. Vilko Marin, večletni sekundarni zdravnik v deželni bolnici v Leobnu, se naseli z novim letom v Mariboru; kraj in čas ordinacij se objavi pri nastopu.